

ת"פ 33122/10/18 - מדינת ישראל נגד תאמר עראבי

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 33122-10-18 מדינת ישראל נ' עראבי

בפני
בעניין: כבוד השופט יחיאל ליפשיץ
מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז חיפה (פלילי) המאשימה
נגד
תאמר עראבי
באמצעות בא כוחו - עו"ד ציון שמעון הנאשם

גזר דין

כללי

הנאשם, יליד 1988 ותושב ג'דידה-מכר, הורשע על פי הודייתו בעבירה של **הצתה**, לפי ס' 448(א) רישא+ס' ס' 29 **לחוק העונשין**, תשל"ז - 1977. הודיית הנאשם היתה במסגרת הסדר טיעון שכלל את תיקונו של כתב האישום ולא כלל הסכמות עונשיות. ההסדר הגיע לאחר שנשמעו חלק מעדי המאשימה ובכלל זאת המתלונן ורעייתו.

תמצית כתב האישום המתוקן

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, הנאשם שכר במשך מספר שנים יחידת דיור מהמתלונן - א.א. שהינו תושב נהריה ובמועד הרלוונטי שיתואר להלן, היה ברשותו רכב מסוג BMW X6 (להן: **הרכב**). בשלב מסוים, הפסיק הנאשם לשלם עבור השכירות וצבר חוב של כ-6,000 ₪. על רקע זה בתחילת חודש 9/2018 התקשר הנאשם אל המתלונן, בין השניים פרץ ויכוח בנוגע לחוב והנאשם אמר למתלונן כי ישרוף את ביתו ואת רכבו. לאחר שהנאשם לא שילם את החוב, החליף המתלונן את מנעול יחידת הדיור בה התגורר הנאשם והשכיר אותה לאחר. ביום 17.9.18 גילה זאת הנאשם וביום 21.9.18, סמוך לשעה 05:20, הגיע עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה סמוך לבית המתלונן כשפני השניים רעולות ובידי הנאשם מיכל פלסטיק ובו חומר דליק. הנאשם ניגש את הרכב ושפך את החומר הדליק על הרכב - ממכסה המנוע ועד לתא המטען, לאחר מכן מסר לידי האחר את המיכל והאחרון שפך חומר דליק על חלקו השמאלי אחורי של הרכב. השניים התרחקו מהרכב, הציתו אותו ונמלטו מהמקום. הרכב, ששווי נאמד בכ-139,000 ₪, נשרף כליל.

תסקיר שירות המבחן

הנאשם בן 30, סיים 12 שנות לימוד, נעדר עבר פלילי, מאורס ומתגורר מאז ההליך דן בבית הוריו. עד להסתבכותו עבד במגוון עבודות וכן שיחק כדורגל במספר קבוצות. הנאשם קיבל אחריות על מעשיו וטען כי עשה זאת משום כעס ותסכול כלפי המתלונן. לדבריו, המתלונן דרש ממנו דמי שכירות על אף שהנאשם לא התגורר מספר חודשים ביחידת

הדיוור, לאחר שהורחק בהחלטת בית המשפט בעקבות חשד כי הוא והמתלונן הציתו רכב השייך לאחות המתלונן. כשהתאפשר לו לחזור ליחידת הדיוור גילה כי המתלונן החליף את מנעול הדלת והוציא את חפציו. הנאשם הביע חרטה על מעשיו והביע נכונות לשאת במחיר מעשיו. שירות המבחן התרשם מהנאשם כצעיר המתקשה בוויסות רגשותיו וכעסיו ומתקשה לערוך התבוננות עצמית של ממש בנוגע להתנהגותו והעומד בבסיסה. יחד עם זאת, הפנה שירות המבחן לכך כי הנאשם גילה לאורך חייו יכולות תפקודיות תקינות - עבד באופן מסודר, נעדר עבר פלילי, קיבל אחריות על מעשיו ונכון להשתלב בהליך טיפולי. כלל הנתונים לעיל הובילו למסקנה כי מחד, קיים סיכון משמעותי להישנות עבירות אלימות; ובאשר לסיכויי השיקום צוין, כי אין בידי שירות המבחן די נתונים בשלב זה ולכן התבקשה דחיה של כ 4 חודשים לבחינת האפיק השיקומי. לא סברתי שיש לכך מקום.

ראיות וטיעוני הצדדים

המאשימה הפנתה לסרטון מצלמת האבטחה שתיעד את האירוע וכן לעדויות המתלונן ורעייתו. במסגרת טיעוניה לעונש, עמדה המאשימה על חומרת מעשי הנאשם, לכך כי מעשיו תוכננו מראש ולסכנה הטמונה בהצתת כלי רכב החונה בקרבת בתי מגורים. עוד הפנתה המאשימה לערכים המוגנים שנפגעו כתוצאה ממעשי הנאשם - שמירה על חיי האדם ורכושו וכן לפסיקה המשקפת לשיטתה את מדיניות הענישה הראויה. לאחר כל זאת נטען למתחם שבין 2 ל 4 שנות מאסר. ובהקשר לעונש שיש לקבוע בתוך המתחם לעיל נטען כי יש לקבעו ברף הבינוני-גבוה בשים לב להודיית הנאשם ולכך שהוא נעדר עבר פלילי, מחד, אך מנגד - לכך כי הודיית הנאשם לא באה בשלב מוקדם של ההליך אלא רק לאחר שהמתלונן ורעייתו העידו. עוד הפנתה המאשימה להערכת שירות המבחן כי נשקפת ממנו מסוכנות של ממש.

מנגד, טען בא כוח הנאשם כי חרף חומרת מעשי הנאשם הם אינם מצויים ברף הגבוה של עבירות ההצתה. כך, נטען כי מדובר ברכוש שהוצת - רכבו של המתלונן שחנה בחנייה המיועדת לכך ולא נשקפה כל סכנה ליושבי הבתים הסמוכים. עוד צוין כי למעשי הנאשם לא נלווה כל תחכום. לאחר שהפנה לפסיקה המשקפת לשיטתו את מדיניות הענישה הראויה נטען למתחם בין מספר חודשי מאסר שיכול וירוצו בעבודות שירות ל 12 חודשי מאסר. לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה הפנה בא כוח הנאשם לנתוני הנאשם - מדובר באדם צעיר יחסית שזו הסתבכותו הראשונה בחייו. כעולה מתסקיר שירות המבחן הנאשם ניהל אורח חיו נורמטיבי שכלל הן עבודה מסודרת והן כדורגלן בקבוצות שונות. הודגש כי מעשיו הינם חריגים לנוף חייו ומשכך גם השתתף מאסר, קל וחומר לתקופה ממושכת עלולה לגרום לו לנזק משמעותי וכן לשבש באופן ממשי את תכניותיו להמשך חייו כעולה מהתסקיר. בנוסף, הפנה בא כוח הנאשם להודיית הנאשם שמשמעותה לקיחת אחריות מלאה ואמיתית על מעשיו, שגם חסכה בזמן שיפוטי וגם מצדיקה הקלה של ממש בעונש.

דין ומסקנות

אין חולק אודות חומרת מעשי הנאשם. על רקע סכסוך על תשלום דמי שכירות ליחידת דיור אמר הנאשם למתלונן כי ישרוף את ביתו ורכבו וכעבור זמן הגיע עם אחר והצית את רכב המתלונן. מדובר אם כן בהוצאה לפועל של תכנית סדורה ולא פעולה ספונטאנית. לשם כך חבר הנאשם לאדם שזהותו אינה ידועה, השניים הצטיידו במיכל ובחומר דליק והגיעו לבית המתלונן בשעת בוקר מוקדמת. הנאשם היה הדמות המרכזית מבין השניים ובעל ה"אינטרס" בנדון.

הנזק הרכושי שנגרם שולי בענייננו, שכן עיקר החומרה נעוצה בהטלת הפחד והמורא על המתלונן, משפחתו ויתר התושבים המתגוררים באזור. כפי שנקבע בפסיקה, הצתת רכוש מטילה אימה ופחד ופוגעת בתחושת הביטחון האישי של הציבור (ור' בנדון האמור בע"פ 50/74/10 **מרדאווי נ' מדינת ישראל** (19.9.2012), ע"פ 4311/12 **סורי נ' מדינת ישראל** (15.10.12)). עוד אפנה לכך כי במעשי הנאשם היה פוטנציאל סכנה לו התפשטה האש מעבר לרכב שהוצת. בפסיקה הודגש כי ההצתה מאופיינית בכך שקשה לאמוד מראש את נזקיה, ונזקים אלה יכולים להיות קטלניים ורבי היקף. (ע"פ 4006/12 **מלאך נ' מדינת ישראל** (5.2.13)). יחד עם זאת ולשלמות התמונה יצוין, כי הרכב שהוצת לא חנה בקרבה ממשית למבנים מאוכלסים. הערכים החברתיים המוגנים הינם השמירה על ערך החיים ושלמות הגוף וכן השמירה על רכוש הציבור והפגיעה בערכים אלה הינה ברמה בינונית.

לעניין רמת הענישה הנוהגת בעבירת ההצתה, זו תלויה במספר רב של גורמים ובעיקר מדרג החומרה, מהקל לחמור: הצתת נכס בנסיבות שאין לחשוש שהאש תתפשט לרכוש אחר; הצתת נכס שעלולה להתפשט ולפגוע ברכוש אחר; הצתת נכס עם פוטנציאל לפגיעה בגוף ובנפש; הצתת נכס בנוכחותו הקרובה והמיידי של אדם; הצתה שגרמה בפועל לפגיעה בגוף ובנפש ללא כוונה לפגיעה שכזו; והצתה בכוונה לפגוע בגוף ובנפש. (ע"פ 728/13 **עווידה נ' מדינת ישראל**, (20.11.2013); ע"פ 9226/11 **גוזלנד נ' מדינת ישראל**, פסקה 11 (8.10.2013)). בנוסף, נקבע כי גם בתוך מדרגי הביניים לעיל יש לבחון את ערך הרכוש, מספר האנשים שעמדו תחת סיכון של פגיעה, וכו'.

כאמור, המקרה שלפנינו אינו נמנה עם החמורים - מדובר "רק" בהצתת רכב, שחנה בסמיכות מסוימת לבית מגורים. עיקר הפגיעה - ודומה כי זו אף היתה מטרת הנאשם - העברת מסר של איום והפחדה כלפי המתלונן ומשפחתו.

לעניין מדיניות הענישה הנוהגת במקרים הדומים לענייננו, אפנה למקרים הבאים:

בע"פ 4052/15 **חיימוב נ' מדינת ישראל** (10.12.15) הורשע המערער בהצתת רכב השייך לחברתו לשעבר של חברו. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו הגבילה המאשימה את עצמה ל 20 חודשי מאסר. בסופו של דבר גזר בית המשפט המחוזי 12 חודשי מאסר (הודה, נעדר עבר פלילי). במסגרת פסק הדין בערעור על חומרת העונש צוין כי: ". **משרעת הענישה בעבירות הצתה היא רחבה, ובמקרה דנן מדובר בהצתה פרי תכנון מראש, של רכב באזור מגורים. אף לא למותר לציין, כי העונש שהוטל על המערער מצוי עמוק בתוך מתחם הסדר הטיעון. לכך יש להוסיף, כי גם תסקירי שירות המבחן שהוגשו בעניינו של המערער היו מסויגים ולא ניתנה המלצה בעניינו.**"

בת.פ. (מחוזי חיפה) 63395-01-17 **מדינת ישראל נ' ערו** (17.5.17) נדון עניינו של מי שהצית את רכב אחיו על רקע סכסוך מקרקעין. הרכב חנה בסמוך למבנה מאוכלס. נקבע מתחם בין 10 ל 36 ודינו נגזר ל- 12 חודשי מאסר (הודה, נעדר עבר פלילי).

בת"פ (מחוזי חיפה) 6220-05-13 **מדינת ישראל נ' חרב** (7.7.13) נדון עניינו של מי שהצית את רכבו של מי שהיה מסוכסך עמו. נקבע מתחם בין 12 ל 36 חודשי מאסר ונגזר עונש של 14 חודשי מאסר בפועל. בנוסף, הופעל מאסר מותנה בן 12 חודשים (הודה, לחובתו עבר פלילי בעבירת אלימות חמורה וההצתה בוצעה כחודש לאחר מתן גזר הדין

באותו הליך).

בת"פ (מחוזי חיפה) 30010-01-13 **מדינת ישראל נ' פלייפל** (14.7.13) נדון עניינו של מי שהצית את רכב מעבדו לשעבר וכן גנב רכוש מהרכב. נקבע מתחם בין 10 ל 36 חודשי מאסר ודינו נגזר ל 15 חודשי מאסר (צעיר, הודה במעשיו, תסקיר שאינו חיובי).

בת"פ (מחוזי חיפה) 13575-12-13 **מדינת ישראל נ' כץ** (21.1.14) נדון עניינו של מי שהורשע בניסיון הצתת רכב על רקע סכסוך עסקי וכן בחבלה במזיד. נקבע מתחם של בין 10 ל 36 חודשי מאסר ודינו של הנאשם נגזר ל 13 חודשי מאסר (הודה, לחובתו עבר פלילי).

בת.פ. (מחוזי חיפה) 6315-02-15 **מ"י נ' אבו שאב**, 2.4.15 נדון עניינו של צעיר שהצית רכב של המועצה במקום יישובו (ולכן הורשע לפי ס' 448 (א) ס"פ). נקבע מתחם של בין 12 ל 40 חודשי מאסר וגזר עונש של 12 חודשי מאסר (הודה, צעיר נעדר עבר פלילי).

בת.פ. (מחוזי חיפה) 36531-04-18 **מדינת ישראל נ' סועאד** (7.10.18) הורשע הנאשם בהצתת שני כלי רכב (במסגרת אותו אירוע) וכן בהפרעה לשוטר במילוי תפקידו. הנאשם ואחר הציתו שני רכבים של שני אנשים שונים וסמוך לאחר מכן כשהתבקשו לעצור על ידי שוטרים נהגו בפראות וניסו להימלט מהמקום. נקבע מתחם בין 18 ל 48 חודשי מאסר ועונשו של הנאשם הועמד על 18 חודשי מאסר (הודה, צעיר, תסקיר שאינו חיובי)

לשלמות התמונה אציין כי לא נעלמה מעיני פסיקה בעבירות הצתה שם נגזרו עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות (לדוגמה ע"פ 6466/18 **ראגאבי נ' מדינת ישראל** (1.5.19)), אך סבורני כי מדובר בחריג המעיד על הכלל. עולה, על פני הדברים, כי במקרים בהם הושת מאסר לריצוי בעבודות שירות התקיימו נסיבות חריגות, אם בנוגע לנסיבות ביצוע העבירה (נאשמים שלא יזמו והובילו את ההצתה אלא התלוו לאחרים) או שבתי המשפט בחרו לחרוג מהמתחמים שנקבעו מטעמי שיקום או בשל נסיבות אישיות חריגות. מנגד, קיימת מטבע הדברים גם פסיקה מחמירה יותר (לדוגמה, ע"פ 1846/13 **עאמש נ' מדינת ישראל** (1.12.13); ע"פ 907/14 **רחמים נ' מדינת ישראל** (18.11.14); ע"פ 5758/13 **נסאסרה נ' מדינת ישראל** (12.2.14)) אך גם לגבי זו ספק אם היא מייצגת את מדיניות הענישה הנהוגה במקרים התואמים את נסיבות עניינו.

על רקע האמור לעיל, אני קובע מתחם בין 10 ל 36 חודשי מאסר.

איני סבור כי יש מקום לסטות מהמתחם, לקולה או לחומרה. אעיר בהקשר זה כי לא מצאתי לנכון לדחות את הדיון לצורך הגשת תסקיר נוסף - הצעה שהועלתה על ידי שירות המבחן לצורך העמקת ההיכרות עם הנאשם ובחינת שילובו בהליך טיפולי. מדובר, כאמור, בנאשם בן 30 שנים, שפעל באופן מחושב. לנוכח חומרת מעשיו ושיקולי ההלימה, לא מצאתי לנכון לעכב את שמיעת ההליך דבר שאף היה עשוי לטעת בנאשם תקוות שווא (והשווה בנדון עם האמור בע"פ 1170/15 **פלוני נ' מדינת ישראל** (11.1.16)).

לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה אפנה לנתונים שמרביתם צוינו בתסקיר שירות המבחן - הנאשם, כאמור, כבן 30 שנים שעד להסתבכותו בתיק דנן ניהל אורח חיים תקין - עבד לפרנסתו וכן היה פעיל במסגרות ספורטיביות שונות כשחקן כדורגל. בנוסף, הנאשם נטל אחריות על מעשיו (הגם שלא בהזדמנות הראשונה), הודה במיוחס לו וקיבל אחריות על מעשיו. מנגד, מעשיו מעידים כי הוא עלול לפעול באופן אלים וללא שיקול דעת. יש לקוות כי הנאשם ילמד את הלקח ממעשיו ומההליך דנן וכן כי שב"ס ימצא את הדרך לשלבו בהליך טיפולי בנוגע לבעיות השליטה בכעסים.

לעניין רכיב הפיצוי, המתלונן ורעייתו מסרו כי שופו על ידי חברת הביטוח ויש להניח כי האחרונה תדע לחזור לנאשם בנדון. משכך, הפיצוי יתן ביטוי, ולו באופן חלקי, לנזקיהם הלא ממוניים.

סוף דבר, אני משית על הנאשם את רכיבי הענישה הבאים

שנים עשר (12) חודשי מאסר. מתקופת המאסר תנוכה תקופת מעצרו של הנאשם - מיום 21.9.18 ועד יום 1.11.18.

הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית מעצר קישון ביום 11.6.19 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. ניתן לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון של שב"ס, טלפונים: 08-9787377, 08-9787336.

הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 10 חודשים, על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו והתנאי הוא כי לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

הנני דן את הנאשם למאסר לתקופה של 5 חודשים, על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו והתנאי הוא כי לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון.

פיצוי למתלונן בסכום של 4,000 ₪. הפיצוי ישולם ב 2 תשלומים שווים ורצופים כאשר הראשון בהם יהיה ב 1.8.19 ויתרת התשלומים בתחילת כל חודש עוקב. התשלומים יבוצעו באמצעות מזכירות בית המשפט או המרכז לגביית קנסות הוצאות ואגרות. אי תשלום של אחד מהתשלומים, מעבר ל 3 ימי עיכוב בתשלום, יעמיד את החוב במלואו לפירעון מיידי. אני אוסר על הנאשם או מי מטעמו ליצור קשר, במישרין או בעקיפין, עם המתלונן בנוגע לתשלום הפיצויים.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

תנאי השחרור בהם היה נתון הנאשם עד כה, ימשיכו לחול עד להתייצבותו לתחילת ריצוי עונשו.

ניתן היום, ט' אייר תשע"ט, 14 מאי 2019, בהעדר הצדדים.